

Scientific journal
PHYSICAL AND MATHEMATICAL EDUCATION
Has been issued since 2013.

ISSN 2413-158X (online)
ISSN 2413-1571 (print)

Науковий журнал
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНА ОСВІТА
Видається з 2013.

<http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/>



Кисельов В.О., Балашов Д.І. Можливості неформальної освіти у формуванні готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації спортивно-масових заходів. Фізико-математична освіта. 2020. Випуск 3(25). Частина 2. С. 61-66.

Kyseliov V., Balashov D. Opportunities of non-formal education in formation of readiness of future teachers of physical culture to organize sports and mass events. Physical and Mathematical Education. 2020. Issue 3(25). Part 2. P. 61-66.

DOI 10.31110/2413-1571-2020-025-3-027

УДК 374:37.013

В.О. Кисельов

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Україна
kyseliov@ukr.net

ORCID: 0000-0002-1285-4164

Д.І. Балашов

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Україна
balashov05021978@gmail.com

ORCID: 0000-0001-7573-6598

МОЖЛИВОСТІ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВИТИ У ФОРМУВАННІ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ СПОРТИВНО-МАСОВИХ ЗАХОДІВ

АНОТАЦІЯ

Формулювання проблеми. Проблему вдосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів фізичного виховання доцільно вирішувати шляхом формування їхньої професійної майстерності не лише у процесі формальної освіти у ЗВО, але й шляхом неформального навчання. Метою дослідження є представити аналіз стану підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації спортивно-масових заходів засобами неформальної освіти

Матеріали і методи. Теоретичні методи: системний аналіз наукової, психолого-педагогічної, методичної літератури; узагальнення та систематизація. Емпіричні методи: анкетування.

Результати. Завданням неформальної освіти у галузі ФКіС передбачено створення умов для покращення стану здоров'я, формування мотиваційно-ціннісних установок для повної реалізації свого фізичного, психічного, духовного потенціалу, засвоєння знань про сутність здоров'я і здорового способу життя, розвиток умінь та навичок щодо самостійної оцінки свого здоров'я, виховання відповідальності за вибраний стиль поведінки щодо власного здоров'я. Вирішення цих завдань у системі неформальної освіти, зокрема під час проведення фізкультпауз; занять спортивних секцій, груп аеробіки, шейпінгу, фітнесу, відвідування тренажерної зали тощо; проведення масових фізкультурно-спортивних заходів змагального характеру; масових фізкультурно-спортивних заходів, слугуватиме формуванню відповідних компетентностей у студентів. Для студентів експериментальних груп нами пропонувалася участь у різноманітних масових фізкультурно-спортивних заходах змагального характеру: чемпіонати з баскетболу, футболу тощо, тренінги, у тому числі онлайн; флешмоби; спортивно-розважальні ігри, проведення педагогічної практики в умовах неформальної освіти ЗЗСО, а також тренінгів, воркшопів та майстер-класів від провідних учителів фізичної культури та тренерів м. Суми тощо.

Висновки. Підтверджено вплив участі майбутніх учителів фізичної культури у заходах неформальної освіти на формування їх готовності до організації спортивно-масових заходів.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: майбутні учителі фізичної культури, професійна підготовка, спортивно-масові заходи, неформальна освіта, готовність.

ВСТУП

Постановка проблеми. Глобалізаційні процеси та процеси інформатизації суспільства і виробництва у світовій економіці обумовлюють особливі вимоги до підготовки фахівців, яка має передбачати високий рівень сформованості професійних компетентностей фахівця. Одним із засобів досягнення поставлених перед фізичною культурою завдань є організація та проведення спортивно-масових заходів. Задекларовані положення зумовлюють сьогодні науковців та управлінців інтегрувати знання для пояснення, пошуку, нових ефективних, прозорих взаємовідносин в сфері фізичної культури та спорту (ФКіС) та механізмів забезпечення управління розвитком фізичної культури та спорту в цілому та організації спортивно-масових заходів зокрема в сучасних умовах поширення Covid19.

Формальна (університетська) освіта зорієнтована переважно на надання професійних знань та прикладних професійних умінь і меншою мірою на формування компетентності в галузі охорони власного здоров'я та здоров'я оточуючих, що здійснюється зазвичай засобами фізичного виховання (виконання фізичних вправ, спортивні ігри тощо) на заняттях з фізичної культури і обмежене обсягами навчальних планів освітніх програм технічних спеціальностей та відповідними освітніми стандартами. Натомість неформальна освіта як альтернатива унормованим й усталеним для українських закладів вищої освіти форматам професійної підготовки є більш гнучкою і може бути спрямована, зокрема, на формування у студентів різноманітних складових професійної компетентності.

Аналіз актуальних досліджень. Теоретичне дослідження дало змогу визначити, що в основу вирішення проблеми формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації спортивно-масових заходів мають бути покладені інноваційність, активність, зв'язок з майбутньою професійною діяльністю, творчість підготовки спеціаліста галузі ФКІС. Професійне становлення майбутніх вчителів фізичної культури досліджували Р. Клопов, А. Конох, Н. Степанченко, Л. Суценко, Б. Шиян та інші. Основним завданням вищого навчального закладу, який готує майбутніх учителів фізичної культури, як вважає Л. Суценко (Суценко, 2003), повинно стати формування суб'єкта професійної діяльності, здатного підвищити свій професійний потенціал, засвоїти знання з організації процесу фізичного виховання та суспільної культури у галузі фізичного виховання та спорту саме з урахуванням сучасних педагогічних технологій, прогнозованих інноваціями. У ході дослідження засвідчено основні положення дослідників у цій галузі:

- лише фізично активні вчителі фізичної культури можуть ефективно впроваджувати інновації у професійну діяльність (Bielski, 2000; Iermakova, 2014);
- майбутніх вчителів фізичної культури слід заохочувати до інноваційних видів організаційно-спортивної діяльності для формування моделей відповідної професійної діяльності (Faulkner, Dwyer, & Irving, 2008; Educating the Student Body, 2013; Skurikhina, Kudryavtsev, Kuzmin, & Iermakov, 2016);
- необхідно розглядати передовий спортивно-педагогічний досвід у процесі підготовки майбутніх учителів фізичної культури (Fogel, Miltenberger, Graves, & Koehler, 2010; Voinar, 2011; Podrigalo, Iermakov, Rovnaya, Zukow, & Nosko, 2016);
- майбутні вчителі фізичної культури повинні оволодіти глибокими та всебічними знаннями в галузі своєї спеціальності ще за час навчання у ЗВО, бути в курсі новітніх досягнень науки для реалізації навчальної програми з фізичної культури у процесі організації спортивно-масових заходів (Voinar, 2011; Druz, Iermakov, Nosko, Shesterova, & Novitskaya, 2017; Physical Education and Sport at School in Europe, 2013).

У своєму дослідженні ми погоджуємось з визначенням М. Лянного і будемо розглядати професійну підготовку майбутніх учителів фізичної культури як неперервний процес набуття студентами необхідного рівня освіченості (одержання знань, напрацювання вмінь і навичок, розвиток професійно і соціально значущих якостей, формування ціннісних орієнтацій і первинного досвіду діяльності, що забезпечує готовність до виконання трудових функцій) (Однолеток, Лянной, 2009).

Проте проблему вдосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів фізичного виховання доцільно вирішувати шляхом формування їхньої професійної майстерності не лише у процесі формальної освіти у ЗВО, але й шляхом неформального навчання.

Проблема неформальної освіти як складової неперервного навчання висвітлена у наукових працях Р. Дейва, К. Куллена, М. Форесті, П. Девіса, М. Ераута, Д. Філда, П. Фордхема, Х. Коллі, П. Ходкінсона та ін. Як свідчить аналіз наукових досліджень з цієї проблеми, розвиток неформальної освіти є вагомим, закономірним чинником розбудови демократичних процесів в освіті. Її актуальність відображено в нормативних документах міжнародних організацій ЮНЕСКО, Європейського Союзу, Міжнародної організації праці тощо. Так, у Меморандумі Європейської Комісії 2000 р. представлено рекомендації щодо розвитку неформальної освіти, яка є важливою складовою концепції неперервного навчання, дає молоді й дорослим змогу набувати знання, уміння й навички, формувати погляди й адаптуватися до постійних змін у соціальному середовищі.

Утім, незважаючи на багатоаспектність досліджень, проблема неформальної освіти засобами фізичного виховання недостатньо досліджена в теоретико-методологічному та методичному аспектах.

Мета статті. З огляду на це метою статті є представити аналіз стану підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації спортивно-масових заходів засобами неформальної освіти.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретичні методи: системний аналіз наукової, психолого-педагогічної, методичної літератури; узагальнення та систематизація теоретичних відомостей щодо підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації спортивно-масових заходів.

Емпіричні методи: порівняння рівня сформованості мотивації майбутніх вчителів фізичної культури за допомогою анкети.

Учасники. Експериментальну групу (ЕГ) становили 64 студенти факультетів фізичного виховання і спорту педагогічних університетів. Від усіх учасників була отримана поінформована згода на участь у цьому дослідженні.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Проведений аналіз показує, що формування професійної готовності є невід'ємною частиною комплексної підготовки майбутнього фахівця в педагогічному університеті, тому у контексті нашого дослідження поняття «готовність майбутнього вчителя фізичної культури до організації спортивно-масових заходів» розуміємо як складне інтегроване особистісне утворення, яке забезпечує поточну реалізацію педагогічної діяльності і є підґрунтям для подальшої творчої самореалізації та професійного самовдосконалення, і полягає у оволодінні спеціальними знаннями галузі фізичної культури та вміннями, пов'язаними з ними, знаннями з організації спортивно-масових заходів та прийомами та методами їх використання та передбачає наявність психологічних якостей, необхідних для вчителя фізичної культури для організації спортивно-масових заходів.

Термін «неформальна освіта» є одним з ключових понять, що складають базис досліджуваної нами проблеми. Перша згадка про «неформальну освіту» з'явилась у 1968 році, у книзі американського педагога й економіста Філіпа Кумбса «Світова освітня криза: системний підхід». Її актуальність відображено у нормативних документах міжнародних організацій ЮНЕСКО, Європейського Союзу, Міжнародної організації праці тощо. Зокрема аналіз міжнародної стандартної класифікації освіти (2011) визначає неформальну освіту, як освіту, що «інституціалізована, цілеспрямована і спланована особою або організацією, що забезпечує надання освітніх послуг». Головною характеристикою неформальної освіти вважається те, що вона є додатковою або альтернативною до формальної освіти в процесі навчання впродовж життя. Законом України «Про освіту» (Закон, 2010) неформальна освіта визнана компонентом у структурі системи освіти: «Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій».

Неформальна освіта – це різноманітні, гнучкі за організацією і формами освітні системи, орієнтовані на конкретні потреб та інтереси тих, хто навчається, має ознаки організованості, доповнюваності щодо попередньо набутих знань, може здійснюватися у будь-якому місці (відвідування клубів, гуртків, лекторіїв, секцій). Важливою ознакою є відсутність єдиних певною мірою стандартизованих вимог щодо організації та результатів навчальної діяльності.

Серед завдань вищої освіти у сфері ФКіС є збереження і розвиток інтелектуального і фізичного потенціалу нації, що досягається за рахунок фізичної активності. Відповідно завданням неформальної освіти у галузі ФКіС передбачено створення умов для покращення стану здоров'я, формування мотиваційно-ціннісних установок для повної реалізації свого фізичного, психічного, духовного потенціалу, засвоєння знань про сутність здоров'я і здорового способу життя, розвиток умінь та навичок щодо самостійної оцінки свого здоров'я, виховання відповідальності за вибраний стиль поведінки щодо власного здоров'я.

Вирішення цих завдань у системі неформальної освіти, зокрема під час проведення фізкультпауз; занять спортивних секцій, груп аеробіки, шейпінгу, фітнесу, відвідування тренажерної зали тощо; проведення масових фізкультурно-спортивних заходів змагального характеру («Богатирські ігри», «Ігри патріотів», «Лицарські турніри», «Козацькі забави», «Дні виду спорту», спортивні свята, фестивалі, спартакіади, турніри та ін.); масових фізкультурно-спортивних заходів, спрямованих на розвиток особистісних якостей та мотивації до здорового способу життя (спортивні флешмоби, туристичні походи, масові гуляння з нагоди державних та регіональних свят тощо), слугуватиме формуванню відповідних компетентностей у студентів та виникненню дій, спрямованих на ведення здорового способу життя. Для студентів експериментальних груп нами активно пропонувалася участь у різноманітних масових фізкультурно-спортивних заходах змагального характеру: чемпіонати з баскетболу, футболу тощо, функціональні тренінги «Fitness Students», у тому числі в онлайн-форматі; флешмоби; спортивно-розважальні ігри, проведення педагогічної практики в умовах неформальної освіти ЗЗСО, а також тренінгів, воркшопів та майстер-класів від провідних учителів фізичної культури та тренерів м. Суми тощо.

З метою підтвердження впливу участі майбутніх учителів фізичної культури у заходах неформальної освіти на формування їх готовності до організації спортивно-масових заходів нами досліджувалася мотивація студентів експериментальної групи до організації спортивно-масових заходів. Для цього їм пропонувалася анкета до проведення заходів неформальної освіти та після них. Були отримані такі результати.

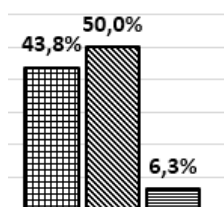


Рис. 1. Розподіл рівнів мотивації на початку експерименту

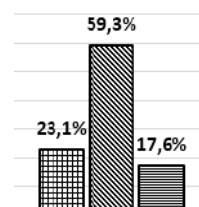


Рис. 2. Розподіл рівнів мотивації в кінці експерименту

Спостерігаємо позитивну динаміку у рівнях, відповідно активна участь студентської молоді, майбутніх учителів фізичної культури, у заходах неформальної освіти буде забезпечувати формування складових їх готовності до організації спортивно-масових заходів.

ОБГОВОРЕННЯ

Наші дослідження підтверджують і доповнюють дані про особливості професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури у педагогічних університетах.

Нині багатьма громадськими і державними організаціями проводиться робота у напрямі створення умов широким верствам населення для регулярних занять фізичною культурою з метою оздоровлення і повноцінного проведення дозвілля (рис. 3) (Мухін, 2000).

До сучасних фізкультурно-оздоровчих програм, які доцільно застосувати у процесі неформальної професійної освіти фахівців ФКіС, висувують такі умови (рис. 4) (Шиян, 2001).

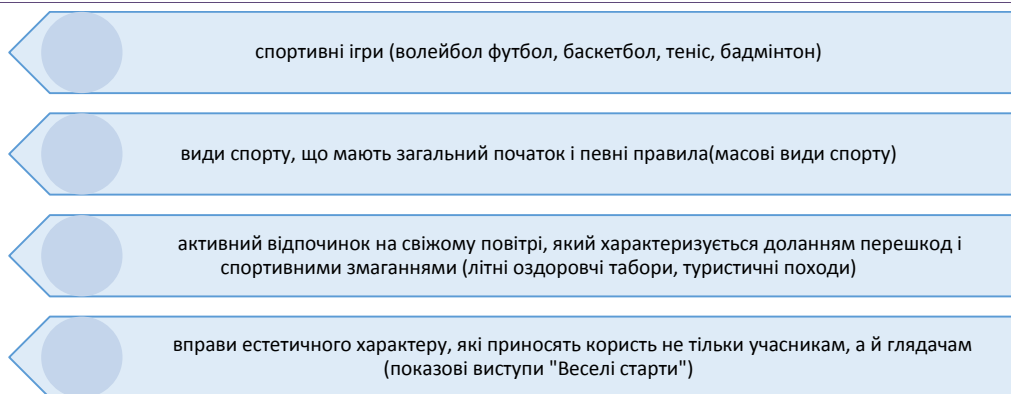


Рис. 3. Види неформальної спортивної діяльності

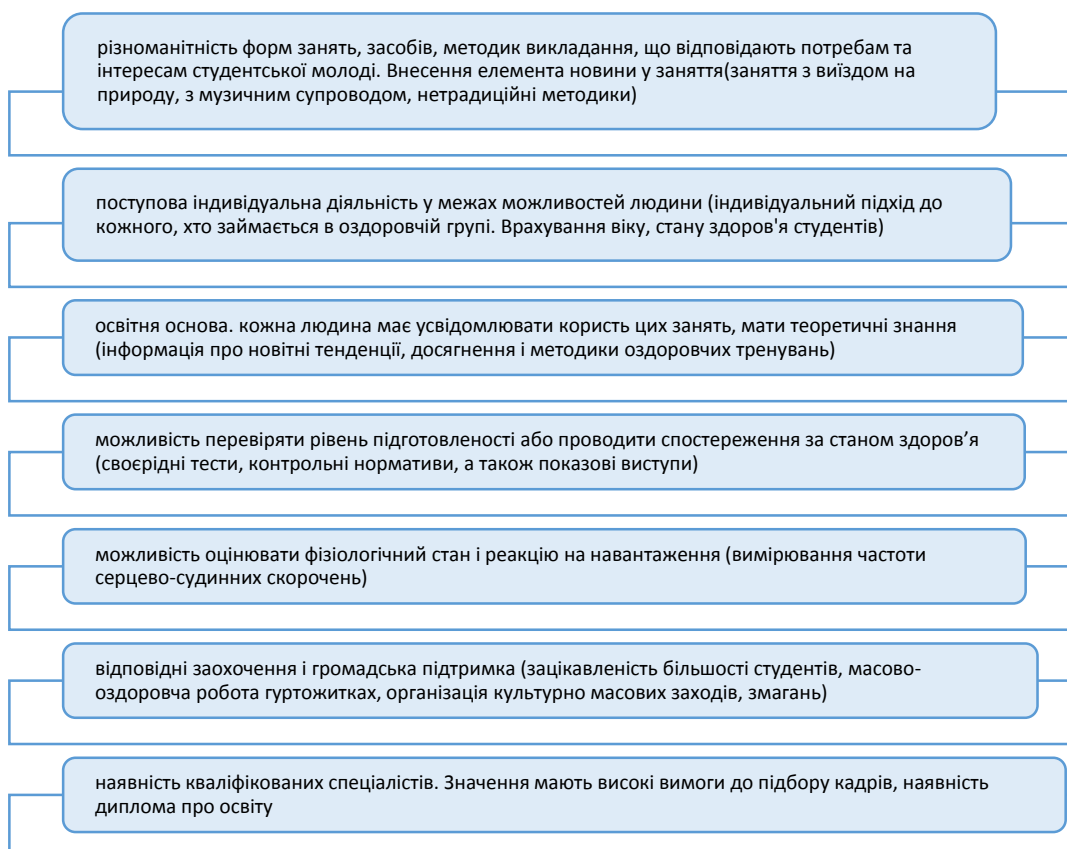


Рис. 4. Вимоги до сучасних фізкультурно-оздоровчих програм неформальної освіти

У наш час з'являється все більше різноманітних напрямів у оздоровчій фізичній культурі, нових технологій, головна мета яких – зміцнення здоров'я, забезпечення здорового дозвілля, відтворення трудового потенціалу України. Набуло поширення серед студентської молоді набули заняття з фітнесу, каланетики, стрейтбігінгу, аеробіки, акваатлетичного поєднання з нетрадиційними методиками східних єдиноборств, йоги та ушу, а також бодібілдінг, бойовий гопак та ін. (Podrigalo, Iermakov, Rovnaya, Zukow, Nosko, 2016).

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дає підстави рекомендувати закладам освіти при реалізації освітніх програм майбутніх учителів фізичної культури та спорту:

- 1) збільшити вагу форм, методів і засобів неформальної освіти у викладанні дисциплін фізичного виховання, надати цим дисциплінам прагматичного здоров'язберезувального наповнення;
- 2) формувати у студентів стійкий інтерес, цінності й потребу регулярного самостійного використання засобів фізичної культури;
- 3) збагачувати досвід студентів щодо проведення спортивно-масових заходів в межах неформальної освіти.

Подальших наукових досліджень потребує проблема запровадження в освітній процес фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури технологій контекстного навчання, мультимедійного наповнення курсів, організації дистанційного навчання за Smart – підходами тощо.

Список використаних джерел

1. Bielski J. Teoretyczne i metodyczne podstawy efektywności pracy nauczyciela wychowania. Piotrków Trybunalski : Wyd. Filii Kieleckiej WSP w Piotrkowie Tryb.; 2000.
2. Druz V.A., Iermakov S.S., Nosko M.O., Shesterova L.Y., Novitskaya N.A. The problems of students' physical training individualization. *Pedagogics Psychology MedicalBiological Problems of Physical Training and Sports*. 2017. № 21 (2). С. 51-59. doi: 10.15561/18189172.2017.0201
3. Educating the Student Body: Taking Physical Activity and Physical Education to School. 2013 February 1. Available from: //www.healthypeople.gov/2020/topicsobjectives2020/pdfs/PhysicalActivity.pdf.
4. Faulkner G., Dwyer J., Irving H. Specialist or Nonspecialist Physical Education Teachers in Ontario Elementary Schools: Examining Differences in Opportunities for Physical Activity. *The Alberta Journal of Educational Research*. 2008. № 54 (4). P. 407-419.
5. Fogel V.A., Miltenberger R.G., Graves R., Koehler S. The effects of exergaming on physical activity among inactive children in a physical education classroom. *Journal of Applied Behavior Analysis*. 2010. № 43 (4). P. 591-600.
6. Iermakova T.S. Forming a health culture of future teachers in Polish educational establishments. *Physical Education of Students*. 2014. № 18 (5). P. 14-19. doi: 10.15561/20755279.2014. 0503
7. Physical Education and Sport at School in Europe: Eurydice Report European Commission. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013. Available from: <http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice>.
8. Podrigalo I., Iermakov S., Rovnaya O., Zukow W., Nosko M. Peculiar features between the studied indicators of the dynamic and interconnections of mental workability of students. *Journal of Physical Education and Sport*. 2016. № 16 (4). P. 1211-1218. doi: 10.7752/jpes.2016.04193
9. Skurikhina N.V., Kudryavtsev M.D., Kuzmin V.A., Iermakov S.S. Fitness yoga as modern technology of special health groups' girl students' psycho-physical condition and psychosocial health strengthening. *Physical Education of Students*. 2016. № 20 (2). P. 24-31. doi: 10.15561/20755279.2016.0204
10. Voinar I. Problems and Tendencies of Professionals Education in Physical Culture Area. *Physical Education and Sport Pedagogy*. 2011. № 17 (1). P. 44-50.
11. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». *Вчитель*. 2010. № 9. P. 19-36.
12. Сущенко Л.П. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах. Дис.... докт. пед. наук. Київ, 2003.
13. Однолюток Т. В., Ляной М. О. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури як педагогічна проблема. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2009. № 9. С. 107 – 109.
14. Мухін В.М. Фізична реабілітація. Київ : Олімпійська література, 2000. 424 с.
15. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 272 с.

References

1. Bielski, J. (2000). Teoretyczne i metodyczne podstawy efektywności pracy nauczyciela wychowania [Teoretyczne i metodyczne podstawy efektywności pracy nauczyciela wychowania]. Piotrków Trybunalski : Wyd. Filii Kieleckiej WSP w Piotrkowie Tryb. [in Polish].
2. Druz, VA, Iermakov, SS, Nosko, MO, Shesterova, LY, & Novitskaya, NA. (2017). The problems of students' physical training individualization. *Pedagogics Psychology MedicalBiological Problems of Physical Training and Sports*. 21 (2), 51-9. doi: 10.15561/18189172.2017.0201
3. Educating the Student Body: Taking Physical Activity and Physical Education to School [document on the Internet]. (2013) February 1. Available from: //www.healthypeople.gov/2020/topicsobjectives2020/pdfs/PhysicalActivity.pdf.
4. Faulkner, G, Dwyer, J, & Irving, H. (2008). Specialist or Nonspecialist Physical Education Teachers in Ontario Elementary Schools: Examining Differences in Opportunities for Physical Activity. *The Alberta Journal of Educational Research*. 54 (4), 407-19.
5. Fogel, VA, Miltenberger, RG, Graves, R, & Koehler, S. (2010). The effects of exergaming on physical activity among inactive children in a physical education classroom. *Journal of Applied Behavior Analysis*. 43 (4), 591-600.
6. Iermakova, TS. (2014). Forming a health culture of future teachers in Polish educational establishments. *Physical Education of Students*. 18 (5), 14-9. doi: 10.15561/20755279.2014. 0503
7. Physical Education and Sport at School in Europe: Eurydice Report European Commission [document on the Internet]. (2013). Luxembourg: Publications Office of the European Union. Available from: <http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice>.
8. Podrigalo, I, Iermakov, S, Rovnaya, O, Zukow, W, & Nosko, M. (2016). Peculiar features between the studied indicators of the dynamic and interconnections of mental workability of students. *Journal of Physical Education and Sport*. 16 (4), 1211-8. doi: 10.7752/jpes.2016.04193
9. Skurikhina, NV, Kudryavtsev, MD, Kuzmin, VA, & Iermakov, SS. (2016). Fitness yoga as modern technology of special health groups' girl students' psycho-physical condition and psychosocial health strengthening. *Physical Education of Students*. 20 (2), 24-31. doi: 10.15561/20755279.2016.0204
10. Voinar, I. (2011). Problems and Tendencies of Professionals Education in Physical Culture Area. *Physical Education and Sport Pedagogy*. 17 (1), 44-50.
11. Zakon Ukrainy «Pro fizychnu kulturu i sport». (2010) [Law of Ukraine "On Physical Culture and Sports"]. Vchytel [The teacher]. 9, 19-36. (in Ukrainian)
12. Sushchenko L. P. (2003). Teoretyko-metodolohichni zasady profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia ta sportu u vyshchikh navchalnykh zakladakh. [Theoretical and methodological principles of professional training of future specialists in physical education and sports in higher educational institutions]. (Unpublished doctoral dissertation). Kyiv. [in Ukrainian]
13. Mukhin V.M. (2000). Fizychna reabilitatsiia [Physical rehabilitation]. Kyiv : Olimpiiska literatura. [in Ukrainian]

14. Odnoletok T. V., & Liannoi M. O. (2009). Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury yak pedahohichna problema [Professional training of future teachers of physical culture as a pedagogical problem]. Pedahohika, psykhohohiia ta medyko-biolozhichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu. 9, 107 – 109. [in Ukrainian]
15. Shyian B.M. (2001) Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia shkolariv [Theory and methods of physical education of schoolchildren]. Ternopil: Navchalna knyha – Bohdan. [in Ukrainian]

**OPPORTUNITIES OF NON-FORMAL EDUCATION IN FORMATION
OF READINESS OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE TO ORGANIZE SPORTS AND MASS EVENTS**

Valery Kiselyov, Dmytro Balashov

Makarenko Sumy State Pedagogical University, Ukraine

Abstract.

Problem formulation. The problem of improving the professional training of future physical education teachers should be solved by forming their professional skills not only in the process of formal education in free educational institutions, but also through non-formal education. The purpose of the study is to present an analysis of the state of preparation of future physical education teachers for the organization of sports events by means of non-formal education.

Materials and methods. Theoretical methods: systematic analysis of scientific, psychological and pedagogical, methodological literature; generalization and systematization. Empirical methods: questionnaires.

Results. The tasks of non-formal education in the field of FC&S provide for the creation of conditions for improving health, the formation of motivational and value attitudes for the full realization of their physical, mental, spiritual potential, learning about the essence of health and healthy living, development of skills for independent assessment of their health, education of responsibility for the chosen style of behavior in relation to their own health. Solving these problems in the system of non-formal education, in particular during physical education breaks; classes in sports sections, aerobics, shaping, fitness, gym, etc.; holding mass physical culture and sports events of a competitive nature; mass physical culture and sports events, will serve the formation of relevant competencies in students. For students of experimental groups we offered participation in various mass physical culture and sports events of competitive character: championships in basketball, football, etc., trainings, including online; flash mobs; sports and entertainment games, pedagogical practice in the context of non-formal education, as well as trainings, workshops and master classes from leading teachers of physical culture and coaches in Sumy, etc.

Conclusions. The influence of the participation of future physical education teachers in non-formal education activities on the formation of their readiness for the organization of sports events has been confirmed.

Key words: future physical education teachers, professional training, sports events, non-formal education, readiness.